

**SYLABUS**  
**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2028**

Rok akademicki 2025-2026

**1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE**

|                                                       |                                    |
|-------------------------------------------------------|------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                      | <b>Podstawy psychoterapii</b>      |
| Kod przedmiotu*                                       |                                    |
| Nazwa jednostki prowadzącej kierunek                  | Kolegium Nauk Społecznych          |
| Nazwa jednostki realizującej przedmiot                | Instytut Pedagogiki                |
| Kierunek studiów                                      | Psychologia                        |
| Poziom studiów                                        | studia jednolite magisterskie      |
| Profil                                                | praktyczny                         |
| Forma studiów                                         | stacjonarna                        |
| Rok i semestr/y studiów                               | IIIrok, semestr 6                  |
| Rodzaj przedmiotu                                     | przedmiot kształcenia kierunkowego |
| Język wykładowy                                       | polski                             |
| Koordynator                                           | dr Jacek Pasternak                 |
| Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących | dr Jacek Pasternak                 |

\* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

**1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

| Semestr<br>(nr) | Wykł. | Ćw. | Konw. | Lab. | Sem. | ZP | Prakt. | Inne<br>(jakie?) | Liczba<br>pkt. ECTS |
|-----------------|-------|-----|-------|------|------|----|--------|------------------|---------------------|
| 6               | 15    | 15  |       |      |      |    |        |                  | 2                   |

**1.2. Sposób realizacji zajęć**

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku):** Egzamin

**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Dysponowanie wiedzą psychologiczną z obszaru psychologii ogólnej, rozwoju człowieka, psychopatologii w zakresie przewidzianym programem studiów.

### 3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

#### 3.1 Cele przedmiotu

|    |                                                                                                                                                                                                      |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1 | Wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia i specyfikę problematyki zaburzeń funkcjonowania człowieka, ich przyczyn, objawów oraz mechanizmów działania i przebiegu różnych form psychoterapii. |
| C2 | Uzyskanie przez studentów kompetencji w zakresie samodzielnego podejmowania diagnozy psychologicznej w kierunku podjęcia psychoterapii, planowania oddziaływań terapeutycznych.                      |
| C3 | Zapoznanie studentów z podstawowymi koncepcjami psychoterapii wyjaśniającymi etapy pracy z osobami prezentującymi objawy różnych zaburzeń psychicznych.                                              |
| C4 | Wprowadzenie studentów w problematykę relacji terapeutycznej oraz dbania o własne zdrowie psychiczne poprzez uczestniczenie w terapii własnej i superwizji.                                          |

#### 3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

| EK ( efekt uczenia się) | Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Odniesienie do efektów kierunkowych <sup>1</sup> |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| EK_01                   | Posiada uporządkowaną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych uwarunkowań zachowania człowieka, powiązań między nimi, rozwoju i wychowania człowieka, a także zaburzeń psychicznych; zna w stopniu pogłębionym psychologię kliniczną, psychopatologię oraz psychoterapię.                                                                                              | K_W18                                            |
| EK_02                   | Posiada rozszerzoną wiedzę na temat zaburzeń psychicznych, patomechanizmu rozwoju zaburzeń psychicznych, diagnozy i pomocy psychologicznej, a także psychoprofilaktyki, kierunków psychoterapii, technik terapeutycznych oraz zjawisk zachodzących w psychoterapii.                                                                                                                         | K_W19                                            |
| EK_03                   | Potrafi wykorzystać poszerzoną wiedzę teoretyczną z zakresu psychoterapii oraz powiązanych z nią dyscyplin, w celu samodzielnego analizowania i interpretowania problemów związanych m.in. z komunikacją interpersonalną i społeczną, objawami psychopatologicznymi, uwarunkowaniami systemowymi istniejących problemów, etycznymi i prawnymi aspektami pracy psychologa i psychoterapeuty. | K_U02                                            |
| EK_04                   | Potrafi samodzielnie kierować pracą zespołu w ramach wykonywanych ćwiczeń praktycznych, odgrywania scenek sesji terapeutycznych podczas zajęć.                                                                                                                                                                                                                                              | K_U12                                            |
| EK_05                   | Potrafi biegle posługiwać się specjalistyczną terminologią w obszarze psychologii i psychoterapii.                                                                                                                                                                                                                                                                                          | K_U14                                            |
| EK_06                   | Potrafi dokonywać właściwego i krytycznego wyboru                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | K_U17                                            |

<sup>1</sup> W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|       | źródeł do pracy badawczej, z dziedziny psychoterapii.                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |
| EK_07 | Jest gotów do krytycznego doceniania znaczenia nauk społecznych, a zwłaszcza psychologii klinicznej i psychoterapii, dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy psychologicznej, psychoterapeutycznej i budowania warsztatu pracy psychologa. | K_K04 |

### 3.3 Treści programowe

#### A. Problematyka wykładu

|                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Treści merytoryczne                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 1. Definicja i cele psychoterapii.                                                                                                                                                                                                                                            |
| 2. Cechy dobrego terapeuty. Praca własna i superwizja. Studia przypadków.                                                                                                                                                                                                     |
| 3. Kwestie etyczne w pracy terapeuty.                                                                                                                                                                                                                                         |
| 4. Powody zgłoszenia na psychoterapię. Badanie motywacji pacjenta.                                                                                                                                                                                                            |
| 5. Rodzaje psychoterapii.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 6. Przygotowanie do rozpoczęcia psychoterapii (kontakt, obserwacja i wywiad w psychoterapii, wstępna diagnoza, kontrakt psychoterapeutyczny, typy pacjentów, dobór odpowiedniej psychoterapii do osoby i problemu pacjenta, setting, setting jako interwencja terapeutyczna). |
| 7. Diagnoza w psychoterapii.                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 8. Specyficzne czynniki leczące w psychoterapii (wgląd, samopoznanie, schematy poznawcze, doświadczenie autentycznego „ja”, asocjacja z emocjami itp.).                                                                                                                       |
| 9. Nurty teoretyczne i i szkoły psychoterapii – wprowadzenie:                                                                                                                                                                                                                 |
| 9a. Psychoterapia psychodynamiczna                                                                                                                                                                                                                                            |
| 9b. Psychoterapia behawioralna                                                                                                                                                                                                                                                |
| 9c. Psychoterapia behawioralno-poznawcza                                                                                                                                                                                                                                      |
| 9d. Psychoterapia humanistyczno-egzystencjalna                                                                                                                                                                                                                                |
| 9e. Psychoterapia systemowa                                                                                                                                                                                                                                                   |

#### B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

|                                                     |
|-----------------------------------------------------|
| Treści merytoryczne                                 |
| 1. Przygotowanie do rozpoczęcia psychoterapii.      |
| 2. Ogólna charakterystyka procesu psychoterapii.    |
| 3. Niespecyficzne czynniki leczące w psychoterapii. |
| 4. Podstawowe techniki i procedury psychoterapii.   |
| 5. Prezentacja i opis przypadków.                   |
| 6. Analiza tekstów.                                 |
| 7. Ćwiczenia praktyczne.                            |
| 8. Kolokwium zaliczeniowe.                          |

### 3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia audytoryjne (praca w grupach, wykonywanie zadań, prezentacje, ćwiczenia praktyczne)

#### 4. METODY I KRYTERIA OCENY

##### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

| Symbol efektu | Metody oceny efektów uczenia się<br>(np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć) | Forma zajęć dydaktycznych<br>(w, ćw, ...) |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| EK_01         | egzamin, kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć                                                                                          | w, ćw                                     |
| EK_02         | egzamin, kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć                                                                                          | w, ćw                                     |
| EK_03         | kolokwium, praca projektowa, obserwacja w trakcie zajęć                                                                                 | ćw                                        |
| EK_04         | kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć                                                                                                   | ćw                                        |
| EK_05         | kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć                                                                                                   | ćw                                        |
| EK_06         | kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć                                                                                                   | ćw                                        |
| EK_07         | kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć                                                                                                   | ćw                                        |

##### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunki zaliczenia wykładu:

1. Pozytywna ocena z egzaminu pisemnego – testu wraz z pytaniami opisowymi  
ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)  
ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)  
ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)  
ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)  
ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)  
ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)
2. Obecność na wykładach.
3. Aktywny udział w zajęciach.
4. Pozytywna ocena z ćwiczeń.

Warunki zaliczenia ćwiczeń:

1. Obecność na ćwiczeniach.
2. Pozytywna ocena z kolokwium na ćwiczeniach.  
ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)  
ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)  
ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)  
ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

3. Aktywny udział w ćwiczeniach – wykonywanie ćwiczeń praktycznych w parach i małych grupach, dyskusja.

4. Zaliczenie opisu przypadku (praca projektowa).

## 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

| Forma aktywności                               | Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności |
|------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów  | 30                                                |
| Inne z udziałem nauczyciela:                   |                                                   |
| -udział w konsultacjach                        | 4                                                 |
| -udział w egzaminie                            | 2                                                 |
| Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: | 5                                                 |
| -przygotowanie do egzaminu                     | 5                                                 |
| -studiowanie literatury                        |                                                   |
| -praca projektowa                              | 4                                                 |
| SUMA GODZIN                                    | 50                                                |
| SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS                 | 2                                                 |

*\* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

## 6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

|                                  |             |
|----------------------------------|-------------|
| wymiar godzinowy                 | nie dotyczy |
| zasady i formy odbywania praktyk | nie dotyczy |

## 7. LITERATURA

### Literatura podstawowa:

Clarkin, J. F., Fonagy, P., Gabbard, G. O. (2013). Psychoterapia psychodynamiczna zaburzeń osobowości. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Cierpiałkowska L. Soroko E. red. (2014). Zaburzenia osobowości. Problemy diagnozy klinicznej. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

Grzesiuk, L. (red.). (2005). Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki. Warszawa: ENETEIA.

Grzesiuk, L. (red.). (2006). Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki. Warszawa: ENETEIA.

McWilliams, N. (2011). Psychoterapia psychoanalityczna. Poradnik praktyka. Gdańsk: Harmonia Universalis.

Beck, A. T., Freeman, A., Davis, D. D. (2022). Terapia poznawcza zaburzeń osobowości.

Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Millon, T. Davis, R. (2009). *Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie*. Gdańsk: GWP.

Kernberg, O., Selzer, M.A., Koenigsberg, H. W., Carr, A. C., Appelbaum, A. H. (2007). *Psychodynamiczna terapia pacjentów borderline*. Gdańsk: GWP.

Klajs K. (2017). *Poznawanie pacjenta w psychoterapii Ericksonowskiej*. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.

Padesky, Ch. A., Greenberger, D. (2017). *Umysł ponad nastrojem. Zmień nastrój poprzez zmianę sposobu myślenia*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Augustynek, A. (2015). *Psychopatologia człowieka dorosłego*. Warszawa: Diffin.

Gabbard, G. O. (2009). *Psychiatria psychodynamiczna w praktyce klinicznej*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Słysz, A. (2017). *Konceptualizacja przypadku w różnych modelach psychoterapii*. Poznań: Wydawnictwo UAM.

Popiel, A., Pragłowska, E. (2013). *Superwizja w psychoterapii poznawczo-behawioralnej. Koncepcje, procedury, narzędzia*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

#### **Literatura uzupełniająca:**

Cierpiałkowska, L. (2022) *Psychopatologia*. Warszawa: Scholar.

Cierpiałkowska, L. Sęk H. (red.). (2020). *Psychologia kliniczna*. Warszawa: PWN

Sęk, H. (red.) (2013) *Psychologia kliniczna*. Tom 1-2. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Mellibruda J. (2009). *Teoria i praktyka terapii Gestalt. Wprowadzenie*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia.

Augustynek, A. (2015). *Psychopatologia człowieka dorosłego*. Warszawa: Diffin.

Sybilski, Z. (2022). *Psychoterapia. Lekarstwo bez skutków ubocznych*. Gdynia: Wydawnictwo Novae Res

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej